

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Teorie i metody pracy socjalnej 1

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Praca socjalna		Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -		Kod zajęć 24PSOS.14P.06921.23
Jednostka organizacyjna Wydział Socjologii		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Monika Oliwa-Ciesielska	
Prowadzący zajęcia	Monika Oliwa-Ciesielska	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Zaliczenie z oceną - Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy o metodach i technikach stosowanych w pracy socjalnej, a także ich historycznych przemianach.
C2	Nabycie umiejętności stosowania w praktyce wiedzy o możliwościach pracy z klientem i metodach pracy socjalnej
C3	Wyrobienie umiejętności rozpoznawania problemów klientów i diagnozowania ich sytuacji.
C4	Wyrobienie zdolności pracy z różnymi rodzajami klientów i dostosowania pomocy do potrzeb i możliwości
C5	Rozwinięcie umiejętności profesjonalnego komunikowania się z klientem oraz podejmowania ról terapeutycznych
C6	Wyrobienie umiejętności profesjonalnej pracy socjalnej z jednostkami grupami wymagającymi wsparcia w szczególnych sytuacjach kryzysowych.

Wymagania wstępne

Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu etyki pracy socjalnej, wprowadzenia do pracy socjalnej, oraz wstępu do socjologii.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna podłoże teoretyczne pracy socjalnej. Posiada wiedzę o metodach i technikach pracy socjalnej.	PSO_K1_W01, PSO_K1_W02	Test
W2	Rozumie reguły zmian społecznych. Rozumie złożoność problemów jednostek i grup społecznych i ich uwarunkowania.	PSO_K1_W06	Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi stosować metody pracy socjalnej w praktyce.	PSO_K1_U02	Kolokwium pisemne, Test
U2	Umiejętnie i adekwatnie do możliwości instytucjonalnych i potrzeb klienta organizuje pomoc społeczną, stosując zasady wzmacniania i samopomocy. Potrafi pracować z klientem w sytuacji kryzysowej. Potrafi włączać klienta w proces budowania rozwiązań i monitorować efekty pracy.	PSO_K1_U02, PSO_K1_U11	Kolokwium pisemne, Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Potrafi stosować metody pracy socjalnej w praktyce. Opracowuje plany pomocy społecznej, włączając klienta w proces zmian. Aktywnie inicjuje działania jednostkowe i zespołowe na rzecz polepszania jakości życia jednostek i grup.	PSO_K1_K01, PSO_K1_K03, PSO_K1_K04	Kolokwium pisemne, Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Paradygmat podstawowego modelu pracy socjalnej. Teorie psychologiczne, socjologiczne, z zakresu ekonomii i polityki społecznej w pracy socjalnej. Teoretyczne podstawy pracy socjalnej. Miejsce teorii pracy socjalnej.	W1, W2	Wykład, Ćwiczenia
2.	Założenia i zasady pracy socjalnej. Podejście eklektyczne do korzystania z teorii naukowych w praktyce.	W1, W2	Wykład, Ćwiczenia
3.	Empowerment - jako cel pracy socjalnej. Wprowadzanie zmiany w profesjonalnym działaniu w pracy socjalnej.	U1, U2	Wykład, Ćwiczenia
4.	Rozwiązywanie problemów i budowanie rozwiązań. Podstawowe umiejętności w pracy socjalnej.	U2, K1	Wykład, Ćwiczenia
5.	Profesjonalna diagnoza jako podstawa pracy różnymi metodami pracy socjalnej.	W2	Wykład, Ćwiczenia
6.	Rodzaje i modele interwencji kryzysowej. Terapia krótkoterminowa	W2, U1	Wykład, Ćwiczenia
7.	Metoda pracy grupowej – grupy – wprowadzenie.	W1	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video
Ćwiczenia	Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda ćwiczeniowa, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Sprawdzenie wiedzy z wykorzystaniem testu z pytaniami jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, oraz pytaniami otwartymi, składającego się z 15 pytań. Ma to na celu sprawdzenie wiedzy na temat metod pracy socjalnej, a także umiejętności ich stosowania w praktyce (w pytaniach otwartych rozwiązywanie konkretnego problemu, zastosowanie odpowiednich metod i technik pracy socjalnej). Łącznie uzyskać można 30 punktów. Oceny wg punktacji: 30-28 bardzo dobry (bdb; 5,0): 27 do 25 punktów dobry plus (+db; 4,5): 24 do 22 punktów dobry (db; 4,0): 21 do 19 punktów dostateczny plus (+dst; 3,5): 18 do 16 punktów dostateczny (dst; 3,0): 15 do 0 punktów niedostateczny (ndst; 2,0):

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Na ocenę końcową z konwersatorium składa się ocena z testu (2/3) i analizy doświadczeń własnego uczestnictwa studenta w dydaktycznej grze symulacyjnej (1/3). Test zawiera 11 pytań (w tym zamknięte i otwarte), oceniany wg następującej punktacji: bardzo dobry (bdb; 5,0): 11 pkt. dobry plus (+db; 4,5): 10 pkt. dobry (db; 4,0): 9 pkt. dostateczny plus (+dst; 3,5): 8 pkt. dostateczny (dst; 3,0): 7 pkt. niedostateczny (ndst; 2,0): ≤ 6 pkt. Ocena pisemnej analizy następuje wg następującej skali: bardzo dobry (bdb; 5,0): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, unikanie spekulacji i podpierania się wiedzą potoczną w argumentacji, wywód poparty wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu, scenariusz stworzony poprawnie pod względem formalno-edytorskim, brak błędów merytorycznych. dobry plus (+db; 4,5): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, unikanie spekulacji i minimalizowanie podpierania się wiedzą potoczną w argumentacji, wywód poparty wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu, scenariusz stworzony poprawnie pod względem formalno-edytorskim, brak błędów merytorycznych. dobry (db; 4,0): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, unikanie spekulacji, możliwe drobne uchybienia polegające na podpieraniu się wiedzą potoczną w argumentacji, wywód poparty wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu, scenariusz stworzony poprawnie pod względem formalno-edytorskim, brak błędów merytorycznych. dostateczny plus (+dst; 3,5): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, unikanie spekulacji, możliwe uchybienia polegające na podpieraniu się wiedzą potoczną w argumentacji, wywód poparty wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu, możliwe drobne błędy prezentacji pod względem formalno-edytorskim, możliwe drobne błędy merytoryczne. dostateczny (dst; 3,0): możliwe uchybienia w stosowaniu odpowiedniego (naukowego) słownictwa, możliwe uchybienia polegające na podpieraniu się wiedzą potoczną w argumentacji, wywód poparty wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu, możliwe błędy prezentacji pod względem formalno-edytorskim, możliwe błędy merytoryczne. niedostateczny (ndst; 2,0): poważne błędy merytoryczne w prezentacji lub poważne błędy formalno-edytorskie uniemożliwiające jej zrozumienie Ocenę końcową z konwersatorium podwyższyć może o pół stopnia (+0,5) aktywny udział w zajęciach, polegający na merytorycznym, adekwatnym komentowaniu omawianych treści lub takim też włączaniu się do prowadzonych w trakcie wykładów dyskusji. Aktywność ta jest punktowana tylko dodatnio, przez co uzyskanie trzech takich punktów/plusów (+) skutkuje podwyższeniem końcowej oceny o 0,5 stopnia.

Literatura

Obowiązkowa

1. Oliwa-Ciesielska M., Jak możesz mi pomóc skoro mi nie wierzysz. Kilka uwag o porozumieniu w sytuacji pomocy, w: Praca Socjalna 1/2011, s. 28-49.
2. Oliwa-Ciesielska M., Konteksty metod pracy socjalnej i współczesne utrudnienia w ich realizacji, Praca Socjalna, IRSS, nr 3/ 2015.
3. Oliwa-Ciesielska M., Widok cudzego cierpienia. O przemocy w rodzinie i pomocy poza nią, w: Roczniki Socjologii Rodziny, Tom XXI/ 2011, Michalska A., (red.), Wyd. Nauk. UAM, Poznań s. 104-129.

Dodatkowa

1. Piorunek M. (red.), Społeczne i jednostkowe konteksty pomocy, wsparcia społecznego i poradnictwa, T 1, UAM, Poznań 2018
2. Frysztacki K., Wokół pracy socjalnej, UJ, Kraków 2019.
3. Kawińska M., Kurtyk -Chąłtas J., Praca socjalna jako dyscyplina naukowa. Współczesne wyzwania wobec kształcenia i profesji, UKSW, Warszawa 2016.
4. Macario L., Rocchi M., Komunikacja w relacjach niesienia pomocy, WAM, Kraków 2011.
5. Brown R., Procesy grupowe, GWP, Gdańsk 2006.
6. M. Gray, S. A. Webb, Praca socjalna. Teorie i metody, PWN, Warszawa 2013.
7. P. S. Czarnecki, Praca socjalna, Difin, Warszawa 2013.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PSO_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wspierania, inicjowania i realizowania działań z obszaru pomocy społecznej i polityki społecznej
PSO_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do profesjonalnego i etycznego działania zawodowego w obszarze pracy socjalnej z poszanowaniem dorobku kształtującego współczesny wymiar zawodu
PSO_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do refleksyjnego i odpowiedzialnego korzystania z wiedzy niezbędnej do świadczenia pracy socjalnej
PSO_K1_U02	Absolwent/ka potrafi stosować metody pracy socjalnej w pomocy jednostce, rodzinie, grupie, społeczności oraz samodzielnie prowadzić diagnozę w obszarze działań pomocowych
PSO_K1_U11	Absolwent/ka potrafi pracować przyjmując różne role zawodowe istotne dla pracy socjalnej
PSO_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie charakter zawodu pracownika socjalnego i zakres działalności zawodowej; pojęcia z zakresu etyki pracy socjalnej, jej uniwersalne cechy oraz kodyfikację etyki zawodowej w Polsce i na świecie
PSO_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podłoże teoretyczne pracy socjalnej, teorie, metody/techniki/modele pracy socjalnej, rozumie zasady ich stosowania w działalności praktycznej
PSO_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu różnorodne determinanty indywidualnych i zbiorowych zachowań oraz złożoność problemów jednostek i grup społecznych wraz z ich wzajemnymi uwarunkowaniami, oraz reguły zmian społecznych